

Zoek de aardappels

1 januari 1988

Auteurs: Nel Hofmeester, Leonie Hulshof

Volume: 19

Nummer: 3

Pagina's: 22-30

Documenten

- [moer_jrg19_030.pdf](#)

nel hofmeester leonie huishof reactie op cito toetsen voor nt2 zoek de aardappels in moer 1988 1 werd het pakket tweede taalonderwijs op maat van het cito aangekondigd door middel van een beschrijving van een onderdeel uit dit pakket de lexicon toetsen in onderstaand artikel leveren leonie huishof en nel hofmeester commentaar op het inmiddels verschenen materiaal en toetspakket nel hofmeester is docente nederlands als tweede taal en betrokken bij de nascholingsalfabetisering in het nederlands van analfabete anderstaligen van het project volwassenen educatie aan de universiteit van amsterdam leonie huishof werkte van 1980 tot 1987 bij het ministerie van onderwijs in suriname naast methodiek en toetsontwikkeling verzorgde ze onder meer alfabetiseringscursussen voor aukaans talige vrouwen ze is nu werkzaam als onderzoeker taalvaardigheid bij platforma die organisashonnan antianoy aru bano in delft op het artikel van nel hofmeester en leonie huishof wordt vervolgens gereageerd door linde van den bosch en ineke wolhagen schrijfsters van het hier voor genoemde aankondigende artikel diagnostische woordenschattoetsen voor volwassen allochtonen in moer 1988 1 de doelgroep een handleiding toetstaken hoewel de uitgave tweede taalonderwijs op thematische lexicon maatsoorspronkelijk bedoeld was voor leerdiagnoseformulieren krachten eigen taal en cultuur geeft de luxe verantwoordingswijze van uitgeverij aan dat het cito een remedie voor de taalonderwijsveel grotere groep mensen wil bereiken 2 bundels het pakket bestaat uit het materiaal zou bruikbaar zijn voor allerlei vormen van onderwijs die zich richten op het 22-ieren van de nederlandse taal aan anderstaligenologie die losgemaakt kan worden van haar volwassenenverantwoording p 5 een der specifieke sociale contexten street merkt ook mate omvangrijke doelgroep lijkt in tegenop dat taalvaardigheid een maatschappelijk bespraak met de ambitieuze titel van het pakket paald verschijnsel is en dat inhoud en eisen tweede taalonderwijs op maat maar hoop verschillen per maatschappij en maatschappede doet leven en de uitgebreidheid van het paklijke groepering deze opvatting komt echter in het waarin iedere te nemen stap uitgelegd en de verantwoording niet voor toegelicht wordt belooft veel goeds de keuze voor het concept van taalvaardigheid de meest voor de hand liggende vraag voor dat ten grondslag zal liggen aan het hele pak welke doelgroepen dit maatwerk bestemd is het toetsmateriaal wordt

uiteindelijk taalvaardig wordt echter mages beantwoord het maar digheid in termen van communicatieve functionaliteit richt zich op cursisten die reeds taalvaardig zijn zoals binnen het model van Levelt en Betsema zijn in de eigen en de Nederlandse kempen verantwoording p 14 de argu taal p 15 maar zich voor wat betreft de mentaliteit voor dit uitgangspunt ontbreekt of vaardigheid in het Nederlands bevinden op een het zou de opmerking moeten zijn dat de niveau van beginners of half gevorderden ver deelvaardigheden in dit model hiërarchisch geantwoord p 5 ordend zijn zodat het zich uitstekend leent het is onduidelijk of en hoe deze twee niveaus voor het operationaliseren van taalvaardigheid corresponderen met de twee onderscheiden in verantwoording p 15 maar je kiest toch vaak waar de toetsen mee werken elementen niet voor een theorie omdat die zo handig is tair en basisniveau een verdere omschrijving hierbij blijft het echter niet als volgend alge van de eerstgenoemde niveaus ontbreekt ook meen uitgangspunt wordt gesteld de deel het niveau van de vooropleiding in het land vaardigheden zoals onderscheiden binnen het van herkomst blijkt er niet toe te doen terwijl model van Levelt en Kempfen komen overeen het voor de vaststelling van leerdoelen leerin met wat in de theorie van Canale en Swaine houden en werkwijze van essentieel belang is theorie over tweede taalverwerving nu om te weten of je cursisten jonge academici teurs de grammaticale competentie wordt geïntegreerd of ouderen die ooit twee jaar voort gezet noemd ondanks het feit dat we groot onderwijs volgden belang toekennen aan de socio-linguïstische en desondanks stellen de auteurs een hulpmiddel de strategische competentie als onderdeel van te hebben ontwikkeld zodanig dat het toe de communicatieve competentie in zijn geheel gesneden kan worden op de individuele te beperken wij ons tot toetsing van de grammatica hoeftes van de cursist en ibid wat die betrouwbare competentie cursivering auteurs hoeftes zouden zijn c q hoe je achter leerwen verantwoording p 14 sen zou moeten komen en hoe je die met toet ook hier ontbreekt verdere argumentatie ter sen en materialen invult daar laat de ver wijl op deze stelling het nodige valt af te din antwoording zich verder niet over uitgen weliswaar is bij de constructie van de toetsen uitgegaan van receptieve theorieën receptie begrip gaat vooraf aan produktie van uitgangspunten taal wil je de werkelijke taalkennis weten dan moet je deze vaardigheden apart meten maar hoe kom je aan taalinhouden als je leerachtermen gaat eraan voorbij dat deze theorieën het gronden en leerdoelen van cursisten buiten te expliciet en geïsoleerd aanbieden en of toetsen schouwing laat en hoe maak je dat tot on van grammaticale kennis niet propageren lit derwijs op maat jens 1984 verder wordt de theorie van Canale voor het antwoord op de eerste vraag zijn de Levelt en Swaine als referentiekader gebruikt ter samenstellers de boeken ingedoken in de ver wijl zij toch duidelijk stellen dat communicatieve antwoording stellen ze het begrip taalvaardig tieve functies en grammaticale kennis geïntegreerd centraal en vergelijken voor de objectiviteit geïntegreerd in een communicatieve situatie teit twee visies op taalvaardigheid de Engelse aangeboden en getoetst dienen te worden antropoloog Brian V Street Street 1984 zou het invullen van het juiste woord in een zin beide theorieën rekenen tot de autonome mo terwijl die zin geen verband houdt met de rest delen dat wil zeggen opvattingen die taal van de zinnen lijkt dan ook vooral op de praktijk vaardigheid beschouwen als een neutrale tech

tijk van het traditionele vreemde talenonder 23 wijs vgl piet van kampen 1987 de verschil woorden beheerst tenminste 80 daarvan lende denkbeelden over tweede taalverwer en daarom de elementaire respectievelijk basis ving zoals die zich op dit moment in neder kennis van het nederlands bezit land ontwikkelen hebben de auteurs niet bij in hoeverre iemand dan met de nederlandse hun ideevorming over uitgangspunten betrok taal uit de voeten kan in en buiten het leslo ken kaal wordt niet in de scoregegevens vermeld op welk moment neem je nu precies zo n de andere pijler waarop dit pakket t2 rust is toets af na enig zoeken blijkt uit de handlei woordenschat de woorden die beheerst moe ding p 15 e v dat het niet gaat om het ten worden zijn afkomstig uit twee woorden soort toetsen waar men in het veld altijd lijsten die speciaal ontwikkeld zijn voor men naar op zoek is namelijk bruikbaar toetsmate sen die nederlands als vreemde sic taal le riaal voor intake gesprekken dit t2 pakket is ren de woordenlijst elementaire kennis echter bestemd voor momenten tijdens de beersmans en beheeydt 1983 en het basis cursus woordenboek nederlands de kleijn en nieuw bij de signalering van een taalprobleem van borg 1983 deze woordenlijsten zijn geba een cursist seerd op frequentietellingen het woord moet om de keuze te helpen bepalen van respectievelijk 30 of 5 keer voorkomen op een lesinhouden willekeurige verzameling van 100 000 woor als je tijdens de lessen merkt dat een cursist den aangevuld met onderzoek naar woorden consequent fouten maakt in een bepaald taal die voor de dagelijkse taalsituatie het meest onderdeel heb je ons inziens geen toets meer noodzakelijk zijn dit maakt het aanbod van nodig om dat nog eens vast te stellen de les woordenschat erg algemeen dat houdt bij inhoud bepalen aan de hand van toetsen lijkt voorbeeld voor iemand die etc docent is in ons eveneens omslachtig en niet doeltreffend geen maatwerk voor haar die de administratie als je samen met cursisten beslist aan welke van haar leerlingen moet bijhouden teamver thema s gewerkt gaat worden vermijdt je in ie gaderingen moet kunnen volgen haar belan der geval dat je tijd aan thema s besteedt gen bij de directie van de school moet verdedi waar geen cursist op zit te wachten gen en vakliteratuur in het nederlands moet het lesmateriaal wordt voorafgegaan door bijhouden ook geen maatwerk voor straatve theorie en bestaat uit gers beladers van vuilnisauto s administratief een verwijzingschema waarin voor ieder medewerkers archiefpersoneel beroepen van thema en grammatica onderdeel het betref allochtonen aan wie wij op dit moment lesfende materiaal uit bestaande methodes is geven gezocht suggesties voor werkvormen praatplaten maatwerk in de praktijk k een apart tekstenboek het theoretisch gedeelte en het verwijzings wa ar voo r is h e t mater ia al dan w el b r uikba a r schema lijken ons vooral voor beginnende aa n de e ne kant l ij kt h et bedo e ld t e z ijn a l s t2 docenten handig de aanvulling die de an m a t e ri a al naa s tbe s taande method es v oor ne dere onderdelen op het reeds bestaande mate derl and s aa n a n d e r st al i ge n me n ver w ijs t n a ar riaal bieden is niet vernieuwend maar zit de de overeenkomstige thematiek maar aan de gelijk in elkaar andere kant li jkt het mater i a a l op z i ch een me wij hebben ons bij nadere bestudering vooral thod e we begi nnen met een t oe ts om een be gericht op de toetstaken en de daarbij beho p a a l d h i aat vas t te ste ll en we gaa n ve r vo l rende handleiding en diagnoseformulieren in g ens m e t b e h ul p van het remed ierend mat e

het vervolg gaan we eerst in op de inhoudelijk r i a a l a a n d e s l a g w a a r b i j w e l v e r w e z e n w o r d t k e k a n t v a n d e t o e t s e n d a a r n a w i l l e n w e e n n a a r d e d i v e r s e m e t h o d e s t o e t s e n o p n i e u w k e l e o p m e r k i n g e n m a k e n o v e r h e t b e r e k e n e n e n a l s d e t o e t s s c o r e v o l d o e n d e i s g a a n w e v a n d e s c o r e d o o r m e t d e v o l g e n d e t o e t s h e b b e n w e n a v e r l o o p v a n t i j d a l l e t o e t s e n o p d e z e w i j z e d o o r l o p e n d a n k u n n e n w e z e g g e n d a t d e b e t r e f f e n d e c u r s i s t 888 r e s p e c t i e v e l i j k 2044 24 d e t o e t s t a k e n g r o n d v a n d e c u r s i s t e n e r w o r d t g e s p r o k e n v a n c u l t u u r f a i r h e t m a t e r i a a l l a a t d a t e c h t e r d e t o e t s t a k e n v o r m e n z o n d e r m e e r h e t b e l a n g n i e t z i e n h e t i s n i e t w a t w i j c u l t u u r f a i r w i l r i j k s t e o n d e r d e e l v a n h e t o n t w i k k e l d e m a t e r i a a l l e n n o e m e n e e n p a a r v o o r b e e l d e n e n w e l o m d e v o l g e n d e r e d e n e n u i t l e x i c o n 2 b i j h e t t h e m a r e i z e n v e r 1 h e t m a t e r i a a l i s o n t w i k k e l d d o o r h e t c i t o k e e r i s e e n v a n d e t e p r o d u c e r e n w o o r d e n h e t i n s t i t u u t v o o r t o e t s o n t w i k k e l i n g h e t w o o r d k o f f e r b i j e e n c u l t u u r f a i r e t o e t s 2 o p b a s i s v a n d e b e h a a l d e s c o r e s w o r d t b e m a g v e r w a c h t w o r d e n d a t o p d e d i a g n o s e p a a l d o f e r e e n h i a a t i s d a t g e v u l d d i e n t t e f o r m u l i e r e n e v e n e e n s h e t c o r r e c t e w o o r d w o r d e n m e t e e n d e e l v a n h e t r e m e d i e r e n d v a l i e s o p g e n o m e n w o r d t o m d a t d a t b i j m a t e r i a a l v o o r b e e l d b i j c u r s i s t e n m e t e e n s u r i n a a m s e 3 a a n h e t r e m e d i e r e n d m a t e r i a a l o p z i c h c u l t u r e l e a c h t e r g r o n d z e e r w e l b e k e n d i s w o r d t g e e n w a a r d e g e h e c h t h e t i s a l l e e n w i j k r i j g e n d e i n d r u k d a t w e i n i g f l e x i b e l i s b r u i k b a a r a l s e r t e k o r t k o m i n g e n b i j d e c u r o m g e s p r o n g e n m e t d e w o o r d e n l i j s t e n d i e s i s t g e c o n s t a t e e r d z i j n d a t e r w a t z o u k u n d e b a s i s v o r m e n v a n d e t o e t s h e e l n a d r u k n e n m a n k e r e n a a n h e t g e b r u i k t e m a t e r i a a l k e l i j k b l i j k t d i t u i t o p m e r k i n g e n i n d e h a n d o f a a n d e w i j z e v a n l e s g e v e n s t a a t n i e t t e r l e i d i n g w a a r b i j w o o r d e n a l s z o e n e n c i n e m a d i s c u s s i e h o e w e l h e t o n t w i k k e l e n v a n r e n i e t g e a c c e p t e e r d w o r d e n d e w o o r d e n l i j s t m e d i e r e n d m a t e r i a a l d o o r h e t c i t o e r t o c h b e v a t i m m e r s a l l e e n k u s e n b i o s c o o p z i e o p w i j s t d a t e r i e t s m e t d e b e s t a a n d e m a h a n d l e i d i n g p 3 9 e n 43 h e t b e t r e f f e n d e t e r i a l e n n i e t i n o r d e m o e t z i j n n i v e a u i s w e l b e r e i k t a l s d e c u r s i s t h e t i n d e v e r a n t w o o r d i n g s t e l l e n d e a u t e u r s d a t b i j w o o r d k u s p r o d u c e e r t m a a r n i e t b i j h e t o n t w i k k e l e n v a n d e t o e t s g e t r a c h t i s r e k e w o o r d z o e n i n g t e h o u d e n m e t d e a n d e r e c u l t u r e l e a c h t e r e e n a n d e r v o o r b e e l d u i t d i t l e x i c o n b e t r e f t b a s i s b e h o e f t e n h i j v n l o l u 25 j a k i c 1 j b l i g e e u 1 1 e l c i c l d e a f b e e l d i n g b i j d e t e k s t b a s i s b e h o e f t e n r e i z e n v e r k e e r g e k o o k t e i t j e s e r v e t t e n e e n p a k m e l k o f z i j n h e t h o n d e b r o k k e n b r i e f j e s v a n v i j f z i j r e i s t p e r s p o o r s o m s e i s e n d e o p d r a c h t e n w e l e e n e r g g e d e t a i l l e e r d e k e n n i s v a n d e n e d e r l a n d s e s a a z i j r e i s t m e t d e t r e i n m e n l e v i n g w a t t e d e n k e n v a n w i j c h e n b z i j r e i s t m e t d e a u t o h e e f t m a a r e e n k l e i n i n t e v u l l e n s t a c z i j r e i s t m e t d e b u s t i o n n e t j e m o r f o l o g i e d e a f b e e l d i n g e n o p d e i l l u s t r a t i e s v e r w i j z e n e n h e t r e f e r e n a a n e e n a n d e r e b e t e k e n i s n a u w e l i j k s n a a r e e n m u l t i c u l t u r e l e s a m e n l e v a n h e t w o o r d d a n d e m e e s t g a n g b a r e v i n g d e i n r i c h t i n g v a n d e h u i z e n d e v o e d a t g e b e u r t b i j v o o r b e e l d i n l e x i c o n 3 d i n g s m i d d e l e n k l e d i n g e n d e r g e l i j k e r e f e r e w a a r b i j r e n n e r v e r w i j s t n a a r w i e l r e n n e r e e r d e r a a n e e n t r a d i t i o n e e l w e s t e u r o e n n i e t n a a r h a r d l o p e r p e e s m i d d l e c l a s s l e e f m i l i e u v r i j e t i j d h o e w e l d e s c h r i j v e r s a a n g e v e n g e b r u i k t e m a k e n v a n i l l u s t r a t i e s o m g e e n b e r o e p t e h i j i s e e n g o e d e r e n n e r h o e v e n d o e n o p d e l e e s v a a r d i g h e i d v a n c u r s i s t e n z i j n w i j v a n m e n i n g d a t d e i l l u s t r a t i e a h i j k a n g o e d d a n s e n t i e s d i e b i j d e d i v e r s e t o e t s t a k e n g e b r u i k t b i j k a n g o e d z w e m m e n w o r d e n w e l d e g e l i j k e e e n s o o r t l e e s v a a r d i g c h i j k a n g o e d f i e t s e n h e i d v e r e i s e n v o o r h e t

juist beantwoorde n van de vragen is het noodzakelijk miniem e t en w at te doen als het ant woord er al verschillen in de tekeningen te kunnen on staat zoals bi j de volgen d e op dracht lexi derscheiden een voorbeeld uit syntaxis 3 con 2 7 is hierboven afgebeeld bovendien is de kwaliteit van de illustraties slecht boom som- mige toetstaken w erken ver w arring in de hand w at te denken van weinig gang bare uitdrukkingen zoals reizen per spoor 1 onder dit w oord staat ee n 26 de score voor d e juis te scorebere kening w orden in de h an d lei d in g aan w ij z ing en g e g even b ij de toetsta ken lexicon 4 en synta x is 4 w ordt ver l meld dat onder bepaalde voorwaarden andere antwoordmo ge lij k h e d e n d an aangege ven even eens g oe d gereken d mog en wo r d en b ij d e overige toetstaken hebben d e gegeven ant woordmogelijkheden een min of meer dwin gend karakter zowel de produktieve als de re ceptieve toetsta ken bevatten echter opdrach rj ten met meerdere ons inziens juiste ant w oordmo g elijkheden en k ele voorbeelden uit lexicon 2 3 deze kinderen zijn met de bal aan het ter w ijl sommige toetstaken meer goede ant woordmogelijkheden op kunnen leveren zijn er andere onduidelijk wat gevolgen heeft voor de scoreberekening enkele voorbeelden syntaxis 1 5 zo het al zichtbaar is wie de sprekende is w ie de aangesprokene n is zijn blijft geheel onduidelijk i yr i i i 1 deze man is aan het a hij praat tegen haar b hij praat tegen hem c h ij praat teg en hen syntaxis 1 d e instructies op pagina 8 gaan ervan uit da t op de illustratie niet zichtbaar is waarom een handeling plaats vindt en dat een vra a g als w aarom li g t de man dus niet relevant zou zijn 2 d eze man is aan het h et systeem van meerkeuzevragen dat gehan teerd w ordt bij een deel van de toet- staken 27 wordt niet in de verantwoording of handlei noot ding toegelicht het is onduidelijk waarom soms 3 soms 4 alternatieven geboden wor l eren o f reme- dieren den de invloed van raden op de score ten aa nz i en van h et th eore t isch g ed eelte w illen w e nog ee n op m er k ing m ake n d e ter m d iag interpretatie bli- jft onbesproken nostisc h e to ets is in d e on d erwijslitera tuur een een aantal meerkeuze opdrachten biedt een al i ng e b urgerd b e g rip de c ombina t ie m e t de te r m ternatief dat misschien niet het beste ant re m e d ie r end l e s m ateri- aal l ev ert echt er een dui woord is maar desondanks niet echt fout ze d elij k e ve r w ijzi ng n a ar d e m e d isc he wereld op ker voor cursisten op elementair niveau is het z olan g je d ie tw eed e taal nie t vol d oend e b e kunnen onderschei- den van het beste antwoord heers t be n je zie k en m oet er iets aan ged aan van een ander ook wel goed antwoord veel w ord e n de to et s ste lt de di agnose en h et voor te veel gevraagd geschreven r e m e d ierend m ateri aal is he t med icijn dat de willig e p atient maar heeft te sli kk en a ls e en d erg elij k e visie n iet b edo el d wordt is h et ko rt om het pakket maakt de belofte van z aa k d e z e te r m en zo s po ed i g mogelij k t e h e rz ien tweede taalonderw ijs op maat niet waar er i s een a l g emeen pakket toets en en materialen literatuur same n ges teld dat v a nuit een eenzijd i ge vi si e o p taa l vaa r d i ghe i d en tweede taa l verwe rv ing is tw eede taalo n der wijs op maat ontwikkeld ju i st omdat het cito zo n gezag cito postbu s 1034 6801 mg a rn he m t el 085 h ebbend in st ituut is als het gaat om toetsen 52 1 111 prijs f 85 b es t elvr 36668 hadden we verwacht dat d i e we l goed i n e l kaar zouden z i tten n a echter zoveel haken en k a mp en p van een twee d e taal leren is de een h eid ve rbr e ken in les jrg 6 okt 1987 nr 3

1 o g e n g e c o n s t a t e e r d t e h e b b e n v r a g e n w i j o n s a f w a t d e b e t r o u w b a a r h e i d i s v a n d e z e d i a g l i t j e n s p i e t p l a a t s e n f u n c t i e v a n g r a m m a t i c a l e i n n o s t i s c h e t o e t s e n s t r u c t i e i n h e t i n t e n s i e v e t w e e d e t a a l o n d e r w i j s d e r w i j s d e r e c e p t i e v e b e n a d e r i n g n a d e r b e s c h o u w d u n i v e r s i t e i t v a n a m s t e r d a m 1 9 8 4 s t r e e t b r i a n v l i t e r a c t i n t h e o r y a n d p r a c t i c e c a m b r i d g e u n i v e r s i t y p r e s s 1 9 8 4 2 8 r e a c t i e o p z o e k d e a a r d a p p e l s d e r d e l e n w o o r d e n s c h a t e n t e k s t b e g r i p e e n o n d e r s c h e i d g e m a a k t t u s s e n c u r s i s t e n d i e n o g o p d e e e r s t e p l a a t s m o e t h i e r h e t v o l g e n d e n a u w e l i j k s n e d e r l a n d s b e h e e r s e n e n c u r s i s t e n w o r d e n r e c h t g e z e t h e t p a k k e t t w e e d e d i e z i c h o p d i t g e b i e d r e e d s d e m e e s t b a s a l e t a a l o n d e r w i j s o p m a a t d i e n t d a n w e l b e s t e l d t e v a a r d i g h e d e n h e b b e n e i g e n g e m a a k t r e s p e c w o r d e n b i j h e t c i t o m a a r z o a l s z o w e l o p d e t i e v e l i j k b e g i n n e r s e n h a l f g e v o r d e r d e n o m s l a g a l s o p i e d e r v a n d e a f z o n d e r l i j k e d e l e n s t a a t v e r m e l d i s h e t t o t a l e p a k k e t t o t s t a n d 2 h e t t o e t s e n v a n g r a m m a t i c a l e k e n n i s g e k o m e n i n s a m e n w e r k i n g m e t h e t w e r k v e r v o o r d e m e e s t e m o e d e r t a a l s p r e k e r s o p d e b a b a n d t a a l e n m i n d e r h e d e n v a n d e l e t t e r e n f a s i s s c h o o l i s e x p l i c i t e a a n d a c h t v o o r d e c u l t e i t v a n d e k a t h o l i e k e u n i v e r s i t e i t b r a b a n t m e e s t e g r a m m a t i c a l e d e e l v a a r d i g h e d e n z o a l s k u b h e t c i t o d r a a g t h i e r b i j d e v e r a n t w o o r d i e i n d e t o e t s w o r d e n o n d e r s c h e i d e n n i e t z o d i n g v o o r h e t t o e t s g e d e e l t e e n d e k u b v o o r r e l e v a n t z i j h e b b e n d i e v o o r e e n g r o o t d e e l h e t r e m e d i e r e n d e g e d e e l t e a a n b e i d e g e d e e l s u c c e s s i e v e l i j k i n d e l o o p v a n h u n t a a l o n t w i k t e n w o r d t e v e n v e e l b e l a n g g e h e c h t k e l i n g v e r w o r v e n v o o r z o w e l k i n d e r e n a l s v o l w a s s e n e n d i e h e t n e d e r l a n d s a l s t w e e d e t a a l w e w i l l e n h i e r a c h t e r e e n v o l g e n s o p d e b e l a n g l e r e n t 2 l e e r d e r s l i g t d a t e c h t e r a n d e r s z i j r i j k s t e k r i t i e k p u n t e n v a n h o f m e e s t e r e n h u l s k o m e n p l o t s e l i n g e n m e e s t a l o n v o o r b e r e i d i n h o f i n g a a n e e n n e d e r l a n d s e o m g e v i n g t e r e c h t o m d a t d e e n e g r a m m a t i c a l e d e e l v a a r d i g h e i d d e a n d e r e 1 d e d o e l g r o e p v o o r o n d e r s t e l t k l a n k e n i w o o r d e n z i n n e n z o a l s u i t d e i n l e i d i n g v a n d e h a n d l e i d i n g e n d e t e k s t i s h e t z i n v o l n a t e g a a n w e l k e z e v e r a n t w o o r d i n g b l i j k t i s d e t o e t s i n e e r s t e i n v e r w o r v e n h e b b e n e n o o k l e s m a t e r i a a l t e g e s t a n t i e o n t w i k k e l d v o o r h e t o n d e r d e e l n e d e r b r u i k e n d a t o n d e r m e e r s p e c i f i e k g e r i c h t i s o p l a n d s b i n n e n d e e t c c u r s u s n u i s h e t e e n d i e d e e l v a a r d i g h e d e n z o n g e s t r u c t u r e e r d e m i s v a t t i n g t e d e n k e n d a t d e c u r s i s t e n v a n d e a a n p a k i s d e s t e n o o d z a k e l i j k e r a l s m e n b e e t c o p l e i d i n g z i c h v o o r w a t h u n v a a r d i g h e i d i n d e n k t h o e g e r i n g h e t c o n t a c t i s d a t h e t n e d e r l a n d s b e t r e f t r e e d s o p e e n n i v e a u t 2 t e e r d e r s h e b b e n m e t h e t n e d e r l a n d s i n v e r v a n g e v o r d e r d e n b e v i n d e n d e p r a k t i j k w i j s t g e l i j k i n g m e t t 1 t e e r d e r s b o v e n d i e n b l i j k e n a n d e r s u i t h e t i s e e n u t o p i e t e v e r o n d e r s t e l g r a m m a t i c a l e r e g e l s m e t n a m e v o o r e e n g r o o t l e n d a t c u r s i s t e n h u n b e l a n g e n k u n n e n v e r d e a a n t a l v o l w a s s e n t 2 t e e r d e r s v e e l h o u v a s t t e d i g e n b i j d e d i r e c t i e t e a m v e r g a d e r i n g e n k u n b i e d e n d a a r m e e i s n i e t g e z e g d d a t w i j h e t n e n v o l g e n e n v a k l i t e r a t u u r i n h e t n e d e r l a n d s b e l a n g v a n e e n g e i n t e g r e e r d e a a n p a k v a n k u n n e n b i j h o u d e n z o n d e r d e g r o n d b e g i n s e l e n g r a m m a t i c a l e k e n n i s e n c o m m u n i c a t i e v e f u n c v a n h e t n e d e r l a n d s o n d e r d e k n i e t e h e b b e n t i e s i n c o m m u n i c a t i e v e s i t u a t i e s f u n c t i o n e e l h e t p a k k e t t w e e d e t a a l o n d e r w i j s o p m a a t i s t a a l g e b r u i k n i e t o n d e r k e n n e n i n h e t r e m e d i e d e r h a l v e n i e t a f g e s t e m d o p s p e c i f i e k e b e r o e p s r e n d e l e s m a t e r i a a l w o r d e n d a n o o k a l l e r l e i u i t o e f e n i n g e n e n d a a r m e e s a m e n h a n g e n d v a k w e r k v o r m e n i n d i e r i c h t i n g g e b o d e n e c h t e r j a r g o n m a a r i s g e r i c h t o p s t i m u l e r i n g v a n d e t o e t s i s e e n d i a g n o s t i s c h e t o e t s e n w i l e e n g r a m m a t i c a l e v a a r d i g h e d e n e n w o o r-

denschat toets diagnostische waarde hebben dan dient die voorwaarden zijn om tot een zodanige beheersing van beperkte goed afgebakende heersing van het nederlands te komen dat de leerdoelen te worden vastgesteld een toets eventueel meer beroepsgericht taalonderwijs die zowel grammaticale kennis als kennis van mogelijk wordt het hanteren van de uitdruk communicatieve functies in communicatieve king tweede taalonderwijs op maat heeft dan situaties wil vaststellen zal desgevolg globale ook geen betrekking op het afstemmen van re informatie opleveren hieruit kunnen geen het onderwijs op specifieke beroepsuitoefening specifieke aanwijzingen voor de inrichting van gen maar op het afstemmen van het onder het tweede taalonderwijs aan individuele cur wijs op het specifieke beheersingsniveau van sisten worden afgeleid bovendien is het niet algemene grammaticale basisvaardigheden van goed mogelijk om op een taalvaardigheidsniveau individuele of groepen cursisten dit wordt veau van beginners of half gevorderden toet zeer duidelijk in de handleiding aangegeven sen te construeren waarmee beheersing van ten aanzien van de grammaticale basisvaar functioneel taalgebruik kan worden vast digheden wordt binnen het pakket voor de on gesteld alleen al vanwege de nog 29 zeer beperkte woordenschat van cursisten centen nederlands van de etc opleidingen kunnen de meeste functionele spreek of voorgelegd en uitvoerig met hen door schrijfoopdrachten niet worden voorgelegd gesproken op basis van hun commentaren zijn sommige opzetten van toetsonderdelen 3 afname van het pakke t gewijzigd opgaven vervallen of herzien en ten onrechte wordt in het commentaar van tekeningen verwijderd of aangepast hofmeester en huishof opgemerkt dat diag alle toetsen zijn voor definitieve uitgave nostisering van taalproblemen tijdens de cur ook steeds afgenomen bij cursisten en met sus niet nodig zou zijn omdat je als docent een aantal van hen doorgesproken hierbij wel merkt of een cursist consequent fouten is ook steeds gevraagd naar de duidelijk maakt in een bepaald taalonderdeel veel do heid en herkenbaarheid van de situaties op centen geven zelf aan dat zij wel merken dat de afbeeldingen zij bleken hier over het al bepaalde taalonderdelen niet beheerst worden gemeen geen problemen mee te ondervin maar dat zij vaak niet in staat zijn precies de den eerdere afbeeldingen met specifiek hiaten in beheersing te localiseren verder niet nederlandse culturele achtergronden moet hier opgemerkt worden dat de toets wel leiden tot stereotyperingen aangeraden degelijk gebruikt kan worden om bij aanvang werd deze te vervangen van de cursus een indeling in niveaugroepen te toetsen is iets anders dan les geven in maken dit levert bovendien direct al informa een toetssituatie worden foute antwoord tie op voor de inrichting van het onderwijs in keuzes fout gerekend op die manier kun de cursus handleiding p 18 tijdschrift basis nen immers taal problemen worden gesig educatie mei 1988 naleerd of gediagnosticeerd in een lessitu atie kunnen fouten uiteraard aanleiding 4 toetsopgaven en scoring zijn tot bespreking of discussie en daarmee gezien de geringe plaats die ons hier ter be taal gedrag uitlokken schikking staat is het niet mogelijk op alle afzonderlijke opmerkingen die hofmeester en 5 remediering huishof hierover maken in te gaan slechts men kan bezwaren hebben tegen de term re een aantal korte opmerkingen medie maar men moet dan wel bedenken dat op een paar honderd opgaven en afbeeldin de begrippen diagnose en remediering hand in gen in de hele

toets is het best mogelijk hand gaan diagnose accepteren en remedie dat er een paar tussen zitten die niet voor afwijzen is niet consequent honderd procent aan de criteria van eenduidigheid of duidelijkheid voldoen dat zullen l van de n bosch wij dan ook zeker niet ontkennen alle toet 1 wolfhagen sen zijn echter voor definitieve uitgave steeds ter beoordeling aan een groep do 30